

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

תיק 315058/4

ב"ה

בבית הדין הרבני האזורי תל אביב יפו

לפני כבוד הדיינים:

הרב ישראל שחור, הרב דניאל כ"ץ, הרב נפתלי הייזלר

(ע"י ב"כ עו"ד שמואל בן אריה)

התובע: פלוני

נגד

הנתבעת: פלונית

הנדון: דין מרומה כעילה לחיוב גט

פסק דין

בפני בית הדין סיכומי הצדדים.

הצדדים נשואים ולהם שני ילדים. חיים בפירוד מזה כשנה.

טענות הבעל

- לדבריו האישה קשרה קשר עם מר [ל], מבלה אצלו זמן רב כולל לילות. העניין נודע ברבים ויש אנשים שפנו לבעל ושאלו אותו על כך.
- נשלח עוקב אשר תיעד את כניסתה לבית של מר [ל] בערב יחד עמו, ויציאתה מהבית בבוקר.
- האישה הכחישה וטענה שאספה חבר לעבודה, אבל ביציאה לא נראה כל חבר שנוסע עמה לעבודה והרכב גם היה באותו מקום כל הלילה. האישה מצידה טענה כי היא מקיימת יחסים בתקופה האחרונה עם הבעל, הבעל הכחיש.
- לטענת הבעל בית הדין השביע את הצדדים על כך ושלח את הצדדים לבדיקת פוליוגרף. האישה אמנם הסכימה בתחילה לבדיקת הפוליוגרף אך לאחר שלושה ימים חזרה בה.
- הבעל מציין גם שקרים נוספים של האישה קודם לכן בעניין טענתה שהחופשה של הצדדים במלדיביים הייתה עם חברות ולא עם הבעל. ובית הדין דחה את הדברים.
- האישה גם ניסתה להפליל את הבעל בהאשמות של אונס ומעשי סדום.
- בנוסף האישה לא שיתפה פעולה עם האקטואר.

טענות האישה

- הבעל כל השנים מאשים אותה בהאשמות שווא של בגידות עם אנשים רבים, שכנים עמיתים לשירות הצבאי ואף עם בעל אחרת.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

2. לגבי הפולליגרף הבעל הוא זה שהתנגד לבדיקה.
3. דו"ח המעקב אינו מעיד דבר.
4. הבעל הוא זה ששיקר מספר פעמים והורחק מהאולם, וכעת הוא קורא לאשה שקרנית.
5. היא עומדת בטענתה על אשמת הבעל במעשים חמורים שלו כנגדה.
6. לעניין האקטואר היא טוענת שכעת היא משתפת פעולה.
7. היא מציינת שהבעל הוא זה שמתרועע עם נשים.
8. אף על פי כן היא עומדת על כך שיש לשקם את הבית, ובפרט לקראת חג הפסח הקרב.

דיון והכרעה

בית הדין מבהיר שהצדדים לא הושבעו בבית הדין, כי אם נערך עמם קניין על בדיקת הפולליגרף. בנוסף לעניין בדיקת הפולליגרף האישה היא זו שחזרה בה מביצוע הבדיקה, לאחר שדרישתה לעריכת בדיקת הפולליגרף גם לבעל על יחסיו עם נשים זרות נדחתה. בפועל לפנינו דו"ח חוקר על שהותה של האישה עם גבר זר במשך כל הלילה בדירתו. כניסתה של האישה לדירה הוסרטה בידי החוקר והסרטים הוצגו בבית הדין. החוקר לא העיד בבית הדין והאישה הכחישה את שהותה במקום, אך בפועל סירבה להיבדק בפולליגרף על טענתה. יובהר, שלו היו שני עדים על אירוע כזה שאירע ובו הצדדים מתייחדים לילה שלם בדירה נעולה בוודאי הייתה בכך עילת גירושין. לכאורה, במקרה זה אין עדים כי אם חוקר שצפה בצדדים ואין די בעד אחד. אולם לאחר העיון נראה שבמקרה זה די בכך שכן בדיון שהתנהל נמסרו הדברים כדלהלן:

הבעל מציג ווידאו לביה"ד.

האישה : לא יודעת על מה המדובר.

ביה"ד : בואי תראי.

הבעל : זה 6 בבוקר, 06:57 הנה הרכב באותו מקום, וכרגע הוא מתמקד ביציאה מהבניין. הנה הולכת לכיוון הרכב עם בגדים שונים.

האישה : מבלי לראות עדיין היה יום אחד שהגעתי לשם ב-6 בבוקר לקחת אותו.

ביה"ד : הוא מראה לנו משעה 08:00.

האישה : לא יודעת עדיין על מה מדובר.

הרי שבית הדין צפה בווידיאו חד משמעי המציג את האישה יוצאת מהבית בבוקר, לאחר שנכנסה אליו לפי הצילומים בחצות לילה יחד עם הנטען ורכבה חנה ליד הבית המדובר כל הלילה. אולם האישה סירבה לתת הסבר של ממש לדברים, והסתפקה באמירה כללית שאינה יודעת במה מדובר. ולאחר מכן אף התחמקה מבדיקת פולליגרף שהייתה יכולה לברר את טענותיה.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

הרי שזהו "דין מרומה" עליו דיברו הפוסקים וכדברי השולחן ערוך שולחן ערוך חושן משפט הלכות דיינים סימן טו סעיפים ג – ד :

הדיין שבא לפניו דין שיודע שהוא מרומה, לא יאמר: אחתכנו ויהיה הקולר (פי' שלשלת העון) תלוי בצואר העדים. כיצד יעשה, ידרוש בו ויחקור הרבה בדרישה וחקירה של דיני נפשות. אם נראה לו לפי דעתו שיש בו רמאות, או שאין דעתו סומכת על דברי העדים אף על פי שאינו יכול לפסלן, או שדעתו נוטה שבעל דין זה רמאי ובעל ערמה והשיא את העדים אף על פי שהם כשרים ולפי תומם העידו, וזה הטעם, או שנראה לו מכלל הדברים שיש שם דברים אחרים מסותרים ואינם רוצים לגלותם, כל אלו הדברים וכיוצא בהם אסור לו לתתוך אותו הדין, אלא יסלק עצמו מדין זה וידונו מי שלבו שלם בדבר, והרי הדברים מסותרים ללב. וכשהיה רואה הרא"ש באומדנא דמוכח שהדין מרומה, היה כותב ונותן ביד הנתבע שאין לשום דיין להשתדל בדין זה.

במה דברים אמורים, כשהנתבע רמאי. אבל כשהנתבע רמאי, אין הדיין יכול להסתלק, שלא ישתכר הרמאי ברמאותו, אלא ידרוש ויחקור יפה לבטל רמאותו; ואם נראה לו באומדנא דמוכח שהוא חייב, יחייבנו, אם הוא דיין מומחה ויחיד בדורו.

וידועים דברי הסמ"ע (חו"מ סימן טו, ס"ק יג) הקובע על בסיס תשובת הרא"ש הידועה (סי' קז,

:1)

כן אם הנתבע אינו רוצה להשיב על כל דבר שחוקר אותו, ודאי רמאי הוא ויכול לפסוק לו כאילו השיב לו ונתברר השקר, כן כתב הרא"ש שם בתשובה.

הש"ך (ס"ק ה') ושאר פוסקים העתיקו דברים אלו להלכה.

וראה גם במאמרו של הגר"ח"ש שאנן זצ"ל (אב"ד תל אביב, בשורת הדין ז', עמ' רנ"ג) שהביא מקורות נוספים, ולפיהם חוסר מענה מצד אחד מהווה עילה לקבלת עמדת הצד השני על כל המשתמע מכך, וכן כתב גם הגר"י אריאל שליט"א (שורת הדין יד, עמ' קצב).

ראה גם פסק דין מפורט ומקיף של הרב אליהו היישריק שליט"א (תיק 591531/15) שישב בהרכב זה בגלגולו הקודם (פורסם גם בספר כנס הדיינים תשע"ג, וראה גם פסק דין של בית הדין הגדול (תיק מספר 1149102/1) בו הוא חוזר על הדברים). בפסק דין זה נידון מקרה בעל מאפיינים דומים מכמה בחינות. ואף שעיקר דבריו מוסבים על הכתובה, בה אין אנו עוסקים כעת, הרי שבתחילת הדברים קובע הרב מספר קביעות בעניין חיוב בגט, ונצטט חלק מהדברים הראויים לחזור ולהישנות:

לא יהיה זה בגדר נביאות לומר, כי התייחדותה של האישה עם החבר שלה בדירתו למשך לילות שלימים לא נועדה לצורך "לימוד דף היומי" או "אידרא רבה". התנהגותה בחוץ כלפי כל, כאילו הם בעל ואישה לכל דבר רק יכולה להצביע על מה שנעשה בהמשך בין כותלי הבית ואין צורך דווקא בדמיון פורה לשם כך.

אף לא לאחד העומד מהצד יש ספק כל שהוא מה כולל דפוס חיים זה של שני בני זוג המבלים לילות שלימים ביחד בדירה סגורה. ובמילים יותר מפורשות, אין ספק כי כלול בהם ולא במעט גם קיום יחסי אישות...

כלומר, התנאים המקדימים לצורת הכניסה אינם תנאים כשלעצמם, אלא נועדו להוות סימן ואינדיקציה לפיהם נוכל להבין מהו אותו מעשה הנגלה בפנינו, אם לצורך כיעור וזימה נעשה או שמא אין בכך מעשה המכוון להיות מעשה כיעור וכדומה. לפיכך, הציב רעק"א בדעת הרמב"ם והשו"ע את אותם תנאים מקדימים לכניסה.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

נראה פשוט, שלכל התנאים הנ"ל נצרכים אנו למקרה שכאמור אין אנו יודעים כיצד לפרשו, ואותם סימנים נועדו להיות הסמנים השופכים אור ונותנים הסבר לאותו מעשה. אך במקרה שהדברים של המעשים עצמם "מדברים בעד עצמם" הרי וודאי שהם מעשה כיעור. כאשר התנהגות מסוימת אינה צריכה הסבר אלא היא המסמנת את עצמה א"כ אין צורך בהסברים או בסימנים שהרי "פירוש חי" בפנינו.

ובמה דברים אמורים. כפי שהוזכר לעיל מדובר במקרה שלפנינו על "נורמה של התנהגות" שפירושה מקובל על כל בר דעת בכל חברה שהיא חילונית כדתית. איש ואישה שנועדים יחד במספר לילות לא קטן בתקופה מתמשכת, אין לדבר זה שום פירוש אחר מאשר חיים משותפים ביניהם כבעל ואישה לכל דבר. הכניסה הגלויה והטבעית בצוותא לדירה השייכת לאחד הצדדים בלילות רבים היא בעלת משמעות אחת ויחידה, לומר לכל הסביבה "אנו ביחד". זהו מעשה כיעור שאין למעלה הימנו. בעצם זהו "מעשה כיעור סידרתי".

לביסוס הדברים בהבנת ההגדרה הנ"ל של מעשה כיעור ושהעיקר הוא כהגדרת הרמב"ם פרק כ"ד הלכה טו: "שהדברים מראים שהיתה שם עבירה", נראה להטעים את דברי החזון איש אבן העזר סי' י"ז אות ז' שהתייחס לדברי רעק"א הנ"ל, וכתב:

"והיא דכיעור בשינו מדרך העולם ונכנסו לחורבא ולבית גלמוד שאין בני אדם נכנסים וגם נעלו במנעול וכיוצא בו שלפי ראות עיני הדיינים היתה וודאי כוונתם לכיעור"

כלומר, גם לדעת החזו"א כל אותם תנאים נדרשים אך ורק כדי להביא לכך שיהיה מצב "שלפי ראות עיני הדיינים הייתה ודאי כוונתם לכיעור"...

ובהקשר למסלול הראיתי גם עולים מאפיינים דומים:

על פי ההלכה, קיימת חובה מוחלטת על כל צד לענות לכל שאלה שבית הדין שואל אין לצדדים את האופציה שלא לענות על שאלה שנשאלה על ידי בית הדין. במקרה שיש סירוב של נשאל לענות על שאלה, על פי ההלכה לא זו בלבד שמדובר על "התרשמות" אלא הרבה מעבר לכך. הדבר נחשב כהודאה גמורה של הנשאל באותן עובדות שאליהן התייחסה השאלה.

וכך כותב הרא"ש בתשובה כלל קז סי' ו':

"וכיון שנראה לדיין שאם היה זה משיב על שאלותיו היה הדבר מתברר ומחמת

שלא יתברר הוא כובש דבריו, ויעשה הדיין כאילו השיב ונתברר שקרו"
דברי הרא"ש הנ"ל הובאו להלכה, ראה חושן משפט סי' טו סמ"ע ס"ק יג, וש"ך ס"ק ה'.

לפיכך, לפנינו מהדורה נוספת של "הודאת בעל דין" מצד האישה על העובדות עליהן נשאלה וסירבה לענות. בכך למעשה אישרה האישה כי שהתה גם שהתה בביתו של החבר שלה במשך לילות שלימים נוספים אחרים עליהם כלל לא העידו העדים. הווה אומר בפני בית הדין הודאת בעל דין על מקרים נוספים שכלל אינם קשורים לכל מה שהועד בבית הדין.

בכך, נמצא בידי בית הדין כלי עצמאי נוסף ואמין עליו ניתן לבסס את הקביעה כי אכן האישה עשתה מעשה כיעור ועברה על דת.

ע"כ ציטוט דברי הרב היישריק שליט"א.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

ובהמשך דבריו מציין גם לשיטות הפוסקים לפיהם עוברת על דת אינה צריכה התראה כלל לצורך חיוב בגט, וכן לשיטות שבדבר מעין זה של לינה בבית אדם זר אין צורך בהתראה כלל.

במקרה דנן נטען כלפי האישה שהיא חיה עם אותו אדם לילות רבים. ההוכחה שהובאה לבית הדין התייחסה ללילה אחד, וכפי האמור בית הדין נתן לאשה את מלוא האפשרות להסביר את עצמה ואף להיבדק בפוליגרף לאמת את טענותיה אך היא התחמקה מכל זאת, ועל כן בית הדין סבור שהדבר ברור שאין לאשה מענה של ממש ויש אמת בטענות כנגדה.

לנוכח זאת, בית הדין מחייב את האישה בגט, הן מכח מעשה הכיעור, והן כעוברת על דת.

בית הדין קובע מועד לדיון לסידור גט ליום שלישי כ"ו אדר ב' ה'תשפ"ב 29/3/22 בשעה 15:10. ניתן לפרסם לאחר השמטת פרטים מזהים.

ניתן ביום י"ט באדר ב' ה'תשפ"ב (22/03/2022).

הרב נפתלי הייזלר

הרב דניאל כ"ץ

הרב ישראל שחור

עותק זה עשוי להכיל שינויי ותיקוני עריכה